

trekken nog voordat de weefsels verstijfd zijn. De aldus geprepareerde schildpadden kunnen evenals grote slangen met zeer weinig alcohol voorlopig bewaard worden

(Wordt vervolgd).

EDW. JACOBSON.

WAAR BLIJVEN DE LIJKEN VAN DE GROTE ZOOGDIEREN, DIE VAN OUDERDOM STERVEN?

Op de vraag door de Heer JACOBSON in de laatste aflevering van *de Trop. Natuur* gesteld: „waar blijven al de oude, versleten piano's”, zou als antwoord kunnen worden gegeven: „zij worden voor een prikje van de hand gedaan, daarna weer opgelapt en voor nieuw verkocht,” zo ging 't voor zover ik na kan gaan ten minste met de mijne! Maar dat is geen antwoord op de vraag, die hierboven gesteld is over 't lot van de gestorven grote zoogdieren.

De Heer JACOBSON schrijft, dat hij nog nooit het lijk, ja zelfs het skelet gevonden heeft van een groot zoogdier, dat op natuurlijke wijze aan zijn eind is gekomen. Wat bedoelt men eigenlijk met dat op natuurlijke wijze. Als de herten of varkens door een panter gedood worden, dan is dat toch een natuurlijke dood. Wanneer er mee bedoeld wordt, door ouderdoms zwakte gestorven dieren, dan zal men wel kunnen zeggen, dat dit slechts bij uitzondering het geval zal zijn, gewoonlijk zullen ze bij verzwakking wel een prooi van andere dieren worden.

Het is wel toevallig, dat ik zelf, die veel minder gezworven heb helaas, dan de Heer JACOBSON, eens zo'n dood zoogdier gevonden heb en gedurende enkele weken kon ik het opruimingsproces vrijwel volgen. Ik wist toen ter tijd niet, dat het iets bijzonders was, anders had ik er nog wel beter op gelet.

Wij logeerden een paar jaren geleden in een pasangrahan op de Moeria, een der merkwaardigste en grilligste bergen van Java. Met de kebon en de koelies maakte ik geregeld tochten en op een der eerste dagen kwamen wij in een zeer diep ravijn met bijna loodrechte wanden. In het midden stroomde een vrij brede kali en daarlangs bleef een strook van enkele tientallen meters over, met dicht oerbos begroeid. Veel hoog geboomte en de gewone sappige ravijnplanten.

Het was er koel en de lucht zuiver. Maar na enige tijd werd de atmosfeer minder aangenaam en een paar meter verder gekomen, heerste er een ondraaglijke stank. Ik dacht eerst aan een reuzen *amorphophallus*, maar dat was wel onwaarschijnlijk, omdat het in de morgenuren was en al zoekende en met recht al snuffelende, stuitte wij op het kadaver van een groot wild varken, dat tussen de planten op zij lag. De planten zagen er ongeschonden uit. Van een gevecht was niets te bespeuren en het varken vertoonde ook geen tekenen van geweldpleging. Veel grote vleesvliegen zaten op het lijk. Ik moet bekennen, dat ik spoedig de ruimte koos en mij verder onledig hield met het verzamelen van planten langs de frisse kalioever.

Ongeveer anderhalve week later voerde de weg weer naar dezelfde plek. Van de stank was in de verte niets meer te bespeuren. Nieuwsgierig zocht ik een weg naar de plek waar 't kadaver lag en vond 't ook. Maar de buik was opengescheurd, het vel op allerlei plaatsen gebarsten en daaronder was een gewriemel van duizenden en duizenden vliegenmaden. Je zag meer larven, dan vlees of ingewanden. Het was een griezelig gezicht en 't meeste indruk maakte op mij de vreemde lucht, die in de omgeving van het dier te

ruiken was. Het was geen echte stank van rot vlees, maar ook niet bepaald lekker. Dezelfde lucht komt van een huiddrogerij. Ik weet er geen betere vergelijking voor te vinden. Ik droop dan ook maar weer spoedig af. Maar de nieuwsgierigheid prikkelt een mens en een paar dagen voor ik de Moeria voor goed zou verlaten ging ik er nog eens heen. Van 't dier was weinig meer over. De kaken lagen bloot, de onderkaak gedeeltelijk stuk, of los, de ribben bedekt met stukken vel. Van vlees of ingewanden was ongeveer niets meer over. Maar overal in de omtrek, op de bladeren en stengels van de planten, tegen de boomstammen en de stenen zaten de tonnetjes (de poppen) van de vleesvliegen bevestigd. Geen honderden, geen duizenden maar ontelbaar vele. In ritsen zaten ze naast elkaar.

Dat was het lot van 't enige grote zoogdier, dat ik als lijk op mijn tochten ben tegengekomen.

Dat men de skeletten van die dieren niet vindt, is m.i. wel te verklaren. De gewrichtsbanden laten spoedig los; waarschijnlijk door wilde varkens, worden de delen over de grond verspreid en hoe spoedig is een plek niet met afgevallen bladeren bedekt. En bovendien hoe 'n klein gedeelte van een oerbos ziet men eigenlijk op een tocht en hoe klein is dat aantal dieren in verhouding tot het aantal M² oppervlakte van een bos. D. v. L.

HET AQUARIUM IN INDIË.

(Vervolg).

II. Waterpest.

Een tweede waterplant, die ook bijzonder goed voor het aquarium geschikt is, omdat ze een uitstekende zuurstofvormster is, en die hier op Java voorkomt, is de bekende *Waterpest* (*Hydrilla verticillata* PRESL.) niet te verwarren met de *Waterhyacinth* (*Eichhornia crassipes*) reeds in een der vorige jaargangen van dit tijdschrift beschreven, en die ook met den naam *Waterpest* betiteld wordt.

In Holland komt een verwante soort voor. Ieder kent de spaarzaam vertakte, lange groene guirlandes, die deze plant in het water uitzendt. Hier, in de buurt van Pemalang komt de *Hydrilla verticillata* vrij veel voor in de hoofd irrigatieleidingen, zonder echter, daar zorgt de snelle stroom wel voor, evenals in Europa 't geval is, door een overmatigen groei last te veroorzaken. De plant wortelt in den bodem, waaraan ze geen al te hooge eischen stelt en groeit aan den top steeds door, terwijl het oude ondereind langzamerhand minder fraai wordt, doordat er zich algen op vast hechten, die op hun beurt weer vuil vasthouden. Men moet bij deze beplanting, wil men het heele aquarium er niet mee dichtgegroeid zien van tijd tot tijd de jonge toppen tot op ± 2 dM. lengte afknippen, het ondereind geheel verwijderen en daarna de toppen

Fig. 12. *Hydrilla verticillata* PRESL.